

2nd INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE

**“EUROINTEGRATION IN ART, SCIENCE AND EDUCATION:
EXPERIENCE, DEVELOPMENT PERSPECTIVES”**

II МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**“ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ В МИСТЕЦТВІ, НАУЦІ ТА ОСВІТІ: ДОСВІД,
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ”**

Klaipėda University, 2025

Bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos (LIBIS) portale ibiblioteka.lt

Compilers of the publication:

Упорядники видання:

Prof. dr. Rasa Braslauskienė,
Doc. dr. Reda Jacynė,
Doc. dr. Maryna Ponomarenko.

Conference Scientific Committee:

Науковий комітет конференції:

Prof. Dr. Rimantas Balsys (Klaipėda University, Lithuania).
Prof. Dr. Rasa Braslauskienė (Klaipėda University, Lithuania).
PhD student Evelina Brazauskienė (Klaipėda University, Lithuania).
Assoc. Prof. Honored Art Worker of Ukraine Dmytro Velychko (The State Institution “South Ukrainian National Pedagogical University named after K.D. Ushynsky”, Ukraine, Odesa)
Assoc. Prof. Dr. Matilda Karamatic Brčić (University of Zadar, Croatia).
Assoc. Prof. Dr. Reda Jacynė (Klaipėda University, Lithuania).
Prof. Dr. Andrii Krasnozhan (The State Institution “South Ukrainian National Pedagogical University named after K.D. Ushynsky”, Ukraine, Odesa)
Prof. Dr. Ganna Muzychenko (The State Institution “South Ukrainian National Pedagogical University named after K.D. Ushynsky”, Ukraine, Odesa)
Assoc. Prof. Dr. Aida Norvilienė (Klaipėda University, Lithuania).
Assoc. Prof. Dr. Maryna Ponomarenko (The State Institution “South Ukrainian National Pedagogical University named after K.D. Ushynsky”, Ukraine; Klaipėda University, Lithuania).
Prof. Dr. Honored Art Worker of Ukraine Olga Tarasenko (The State Institution “South Ukrainian National Pedagogical University named after K.D. Ushynsky”, Ukraine, Odesa)
Assoc. Prof. Dr. Ioana Todor (“1 Decembrie 1918” University of Alba Iulia, Romania).

Untranslated language of the authors.

Мову авторів збережено без змін та перекладу.

© Rasa Braslauskienė, Reda Jacynė, Maryna Ponomarenko (sudarytojos), 2025

© Klaipėdos universitetas, 2025

ISBN 978-609-481-244-6

Foreword

The Second International Conference *EUROINTEGRATION IN THE ARTS, SCIENCE AND EDUCATION: PERSPECTIVES, PERSPECTIVES OF IMPLEMENTATION* is an event that demonstrates the support of Ukrainian scientists by Lithuanian colleagues and is dedicated to the topical issues of fine arts, culture and pedagogy.

For the second year in a row, researchers with many years of experience, as well as undergraduate and graduate students, meet in the scientific space of the conference, which is in line with the principle of equality and aims to combine traditions and alternative approaches.

The conference proceedings reflect the main goal of the event - to bring together European and Ukrainian researchers, to highlight non-standard opinions and to establish ways of interaction in the field of interdisciplinary research. Our tasks are to find answers to the questions of how intergenerational knowledge and diverse perspectives can improve the sustainable development of education and science, how to integrate theoretical achievements into life, and how to combine science and art in the context of new demands and requirements of society.

The publication of the proceedings in an online format is a deliberate move by the conference organisers, in consistence with one of the priorities of the European Green Deal - the rational use of natural resources and the development of an ecological consciousness in the global scientific community.

Compilers

Передмова

Друга Міжнародна конференція «ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ В МИСТЕЦТВІ, НАУЦІ ТА ОСВІТІ: ДОСВІД, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ» – захід, що демонструє підтримку українських вчених литовськими колегами, присвячений актуальним проблемам образотворчого мистецтва, культури і педагогіки.

Другий рік поспіль в науковому просторі конференції зустрічаються дослідники з багаторічним досвідом та студенти і аспіранти, що відповідає принципу рівності та спрямовано на поєднання традицій і альтернативних підходів.

Матеріали конференції віддзеркалюють головну мету заходу – об'єднання європейських і українських дослідників, висвітлення нестандартних думок та налагодження шляхів взаємодії у царині міждисциплінарних досліджень. Наші завдання – це пошук відповідей на запитання, як знання різних поколінь та різноманітні точки зору можуть покращити сталий розвиток освіти і науки, як інтегрувати теоретичні здобутки в життя та поєднати науку і мистецтво в контексті нових запитів та вимог суспільства.

Публікація матеріалів в онлайн-форматі – усвідомлений крок організаторів конференції, який відповідає одному з пріоритетних напрямів у реалізації європейського «зеленого курсу» – раціональному використанню природних ресурсів та формуванню еко-свідомості у світовій спільноті вчених.

Упорядники

PEDAGOGY AND PSYCHOLOGY

ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ / 206

- Andrienko Oleksandr, Cherednikov Oleg, Iurchenko Maryna, Chupryna Volodymyr. PSYCHOLOGICAL-PEDAGOGICAL DIAGNOSTICS AND SUPPORT OF MENTAL HEALTH OF STAFF IN CONDITIONS OF EXCESSIVE INTELLECTUAL LOADS / 207
- Богайчук Людмила. АКТУАЛЬНІ ТЕМИ РОЗПИСУ ТКАНИН В ТВОРЧИХ РОЗРОБКАХ СТУДЕНТІВ ХУДОЖНЬО-ГРАФІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ / 211
- Bohaichuk Liudmyla. CURRENT TOPICS OF FABRIC PAINTING IN THE CREATIVE DEVELOPMENTS OF STUDENTS OF FACULTY OF ART AND GRAPHICS / 214
- Braslauskienė Rasa, Dirmeikė Erika. IMPROVING THE COMPETENCES OF PRESCHOOL TEACHERS BY IMPLEMENTING THE STRATEGY OF UNIVERSAL DESIGN FOR EDUCATION / 215
- Jacynė Reda. A THEORETICAL APPROACH TO THE EDUCATIONAL ASPECTS OF THE TRANSMISSION OF CULTURE / 226
- Klevets Viktoria, Shtainer Tetiana. THE ROLE OF GAMIFICATION IN THE TEACHING OF DESIGN DISCIPLINES / 230
- Lystopad Oleksii, Lystopad Natalia. DEVELOPMENT OF CREATIVE POTENTIAL OF PRESCHOOL CHILDREN BY MEANS OF NON-TRADITIONAL DRAWING TECHNIQUES / 232
- Mardarova Iryna, Hudanych Nataliia. PEDAGOGICAL PRACTICE AS A FACTOR IN THE DEVELOPMENT OF STUDENTS' COGNITIVE INITIATIVE / 235
- Маслова Тетяна, Басанець Лука. ТВОРЧІСТЬ ЯК БАЗОВИЙ КОМПОНЕНТ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ХУДОЖНЬОЇ ОСВІТИ. / 238
- Maslova Tetiana, Basanets Luka. CREATIVITY AS A BASIC COMPONENT OF THE DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL COMPETENCES OF ART STUDENTS / 241
- Na Yang, Yezhova Olga. HERITAGE-INSPIRED DESIGN: RESEARCH-BASED EDUCATION ON MORTISE-TENON STRUCTURES / 243
- Nezhyva Olga. THE USE OF CONTENT AND LANGUAGE INTEGRATED LEARNING (CLIL) METHODOLOGY IN FOREIGN LANGUAGES LESSONS / 247
- Norvilienė Aida, Jonkienė Rita. BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS ĮVAIZDŽIO KŪRIMO KRITERIJAI MOKYKLOS VADOVŲ NUOMONE / 252
- Norvilienė Aida, Jonkienė Rita. CRITERIA FOR CREATING THE IMAGE OF A GENERAL EDUCATION SCHOOL FROM THE PERSPECTIVE OF SCHOOL PRINCIPALS / 255
- Охрімець Юлія, Бутузова Лариса. УЯВЛЕННЯ ПЕДАГОГІВ ПРО ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я НА РОБОТІ / 256
- Okhrimets Yulia, Butuzova Larysa. TEACHERS' PERCEPTIONS OF MENTAL HEALTH AT WORK / 259
- Растрюгіна Алла, Клепар Марія. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЕТНОКУЛЬТУРНИХ ТРАДИЦІЙ ДЛЯ ПОДОЛАННЯ ТРАВМ ВІЙНИ У ШКОЛЯРІВ / 260
- Rastrygina Alla, Klepar Maria. PECULIARITIES OF USING ETHNO-CULTURAL TRADITIONS TO OVERCOME WAR TRAUMA IN SCHOOLCHILDREN / 263
- Romanchuk Oleksandr, Lisohor Alla. THE ROLE OF THE PROJECT METHOD IN THE FORMATION OF PROFESSIONAL SKILLS OF VOCATIONAL EDUCATION STUDENTS / 264
- Rubakha Veronika, Shtainer Tetiana. FORMATION OF ENTREPRENEURIAL COMPETENCES IN VOCATIONAL EDUCATION STUDENTS / 267
- Савчук Олена. ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ СЕРЕДНЯ ОСВІТА ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЇ В КРАЇНАХ ЄВРОПИ / 270
- Savchuk Olena. PROFESSIONAL TRAINING OF STUDENT IN THE SPECIALTY OF SECONDARY EDUCATION LABOR TRAINING AND TECHNOLOGIES IN EUROPEAN COUNTRIES / 272
- Шевченко Інґа. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ПОЛІХУДОЖНЬОГО ПРОФІЛЮ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ / 273
- Shevchenko Inha. THE TRAINING OF THE FUTURE TEACHER OF MUSIC ARTS OF POLY ARTS PROFILE IN THE CONTEXT OF EUROPEAN INTEGRATION / 275

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ СЕРЕДНЯ ОСВІТА ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЇ В КРАЇНАХ ЄВРОПИ

Савчук Олена

Доцент, кандидат педагогічних наук, ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Україна

ORCID: 0000-0002-0749-6833

alenska.od.ua@gmail.com

Анотація. Стаття аналізує професійну підготовку майбутніх учителів середньої освіти в галузі «Трудове навчання та технології» в європейських країнах. У дослідженні розглядаються структура програм підготовки вчителів, методичні підходи та ключові компетентності, що формуються в процесі навчання. Особлива увага приділяється інтеграції інноваційних і мейкерських підходів у підготовку вчителів, а також впливу європейських освітніх стандартів на розробку навчальних програм. Результати дослідження підкреслюють кращі практики та потенційні напрямки для вдосконалення професійної підготовки в контексті євроінтеграції.

Ключові слова: професійна підготовка, трудове навчання, технології, європейські країни, підготовка вчителів, освітні стандарти, мейкерський підхід, розробка навчальних програм, євроінтеграція.

Вступ. Проблема. Професійна підготовка вчителів трудового навчання та технологій є ключовим аспектом розвитку освітніх систем у багатьох європейських країнах. У контексті євроінтеграції освіти важливим є обмін досвідом між країнами щодо формування компетентних педагогів, здатних ефективно впроваджувати новітні технології та методики навчання в школах. Особливо важливим є розвиток технологічних навичок у середній освіті, оскільки це дозволяє підготувати учнів до професійної діяльності в умовах швидких змін на ринку праці.

Метою дослідження є аналіз системи професійної підготовки здобувачів спеціальності «Трудове навчання та технології» в країнах Європи та їх вплив на підготовку конкурентоспроможних фахівців у галузі технологій.

Методи. У дослідженні використано порівняльний аналіз освітніх систем, зокрема навчальних програм і підходів до підготовки вчителів трудового навчання та технологій у різних країнах Європи. Для цього було проведено аналіз програм вищих навчальних закладів, освітніх стандартів та досліджень у галузі педагогіки.

Теоретична частина

Теоретико-методичні засади професійної підготовки вчителя трудового навчання (технологій) розглянуті в дослідженнях Г. Бочарова, А. Вербицького, А. Грітченка, О. Коберника, В. Кременя, М. Кузьміна, В. Сидоренка, А. Терещука, Г. Терещука та ін. Нині в Україні відкриваються нові можливості для удосконалення системи професійної підготовки вчителя на основі національних надбань та усталених європейських традицій, що, з одного боку, дає можливість враховувати українські реалії, а з іншого, творчо втілювати кращі здобутки розвинених зарубіжних країн. Таке поєднання конструктивних ідей вітчизняного та зарубіжного досвіду сприятиме забезпеченню підготовки вчителя нової генерації (Kremen, 2021).

Пріоритетними в освіті є нове ставлення до знань та інтелекту підрастаючого покоління, кардинально нові підходи до інвестиційної політики в освітній сфері (State program «Teacher», 2002).

Проведемо порівняльний аналіз освітніх програм та підходів до підготовки вчителів трудового навчання та технологій в різних європейських країнах.

Німеччина. У Німеччині професійна підготовка вчителів трудового навчання та технологій є частиною більш широкої системи професійної освіти. Вчителі трудового навчання зазвичай отримують освіту через двосторонню модель навчання, що поєднує теоретичну підготовку в університетах з практичними заняттями в навчальних майстернях або школах. Студенти вивчають як технічні дисципліни (інженерія, електроніка, деревообробка) так і педагогічні методи, що включає інтеграцію новітніх технологій та інженерних принципів у процес навчання. В останні роки набувають популярності інноваційні підходи, такі як використання робототехніки, 3D-друк та програмування як частина курсу.

Фінляндія. Фінляндія має одну з найсучасніших систем підготовки вчителів трудового навчання в Європі, де основну увагу приділяють розвитку креативних та критичних навичок у студентів. Підготовка вчителів включає вивчення педагогічних наук та психології. Практичні навички пов'язані з різними технологіями та робототехнікою. Студенти працюють з реальними проєктами та набувають досвіду у навчанні через проєктну діяльність. Одним з головних акцентів є мейкерський підхід, що включає використання сучасних технологій, таких як створення прототипів, 3D-моделювання і програмування. Вчителі готуються до роботи в мультидисциплінарних середовищах, де учні навчаються через створення реальних продуктів.

Нідерланди. У Нідерландах підготовка вчителів трудового навчання також включає вивчення технологій, технічних дисциплін та педагогічних методів. Програми орієнтовані на інженерні та технологічні знання, а також на педагогічні підходи, що забезпечують інтерактивне навчання. Застосування новітніх технологій у навчанні, таких як використання онлайн-платформ та програмування, є частиною стандартних освітніх курсів. Акцент ставиться на інтеграцію технологій у повсякденну практику, зокрема на створення цифрових ресурсів для навчання.

Швеція. У Швеції система підготовки вчителів трудового навчання орієнтована на інтердисциплінарність і гнучкість, що дозволяє викладачам адаптувати навчальні програми до нових вимог. Програми включають теорію та практику в галузі інженерії, а також педагогічну підготовку. Студенти вивчають навчальні методи, пов'язані з проєктним навчанням, що дозволяє учням розвивати як технічні, так і творчі навички. Вчителі активно інтегрують в навчальний процес технології, зокрема використання комп'ютерних програм для створення моделей та прототипів.

Франція. У Франції програми підготовки вчителів трудового навчання часто включають вивчення як традиційних ремесел, так і нових технологій. Програми підготовки вчителів включають курси в галузі механіки, електроніки, а також педагогічні дисципліни, які зосереджені на розвитку вчителя як наставника та організатора навчального процесу. У Франції популярними є курси з інженерії та новітніх технологій, таких як програмування і робототехніка, а також інтеграція методів навчання через проєкти.

Результати В країнах Європи спостерігається загальний тренд до інтеграції інноваційних технологій у навчальний процес, зокрема в області робототехніки, програмування та 3D-друку. Європейські країни активно інтегрують мейкерські підходи в педагогіку, зокрема через роботу над реальними проєктами, що дозволяє студентам розвивати практичні навички. Відзначається збільшення впровадження проєктного навчання, що дозволяє студентам не лише освоювати технічні дисципліни, а й розвивати креативне та критичне мислення.

Порівняння особливостей педагогічної підготовки вчителів трудового навчання та технологій в різних країнах Європи виявляє як спільні риси, так і унікальні підходи, що

відображають специфіку національних освітніх систем, вказує на важливість інтеграції інноваційних технологій, проєктної діяльності та практичного навчання. Впровадження цих елементів забезпечує високу якість професійної підготовки вчителів, дозволяє адаптуватися до змінних умов освітнього процесу та ефективно працювати в умовах сучасної освіти.

Висновки. Дослідження показало, що в країнах Європи існує різноманітність підходів до професійної підготовки вчителів трудового навчання. Країни використовують як традиційні методи, так і сучасні технології навчання, включаючи робототехніку, програмування, а також інтердисциплінарні проєкти. Важливою складовою є навчання на практиці, яке дає студентам можливість працювати з реальними проєктами та застосовувати теоретичні знання на практиці.

Результати дослідження можуть бути використані для вдосконалення навчальних програм в Україні, розробки методичних рекомендацій щодо впровадження інноваційних технологій у підготовку вчителів трудового навчання, а також для адаптації європейських моделей професійної підготовки в контексті української освітньої системи.

Література

Kremen, V. (Ed.). (2021). Професійна підготовка вчителя: українські реалії, зарубіжний досвід [Professional training of teachers: Ukrainian realities, foreign experience]. Нац. акад. пед. наук України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України. Юрка Любченка.

Міністерство освіти і науки України. (2002, 2 квітня). Державна програма «Вчитель» [State program «Teacher»]. Освіта України, 2, 2–6.

PROFESSIONAL TRAINING OF STUDENT IN THE SPECIALTY OF SECONDARY EDUCATION LABOR TRAINING AND TECHNOLOGIES IN EUROPEAN COUNTRIES

Savchuk Olena

Associate Professor, PhD in Pedagogy, The State Institution «South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky», Ukraine

ORCID: 0000-0002-0749-6833

alenska.od.ua@gmail.com

Anotation. The article examines the professional training of future teachers of secondary education in the field of "Labor Training and Technologies" in European countries. The study analyzes the structure of teacher training programs, methodological approaches, and key competencies formed during the educational process. Particular attention is paid to the integration of innovative and maker-based approaches in teacher preparation, as well as the influence of European educational standards on curriculum development. The results of the study highlight best practices and potential directions for improving professional training in the context of European integration.

Key words: professional training, labor training, technologies, European countries, teacher preparation, curriculum development, European integration.